

Iniciativa empresarial per al desenvolupament de la responsabilitat social a Catalunya

Comunicació als grups d'interès sobre el compromís 2022-2023 de Respon.cat envers els Principis del Pacte Mundial de Nacions Unides

L'associació Respon.cat, iniciativa per al desenvolupament de la responsabilitat social a Catalunya, va posar-se en marxa al 2014 i es va constituir amb personalitat jurídica pròpia al 2015 amb la finalitat d'esdevenir l'organisme empresarial de referència en RSE a Catalunya.

El 2016 va formalitzar el suport al Pacte Mundial de Nacions Unides. En tant que organització no lucrativa, Respon.cat ha de fer públic un informe de compromís almenys cada dos anys. Amb aquesta comunicació de compromís, Respon.cat vol evidenciar el seu suport al Pacte Mundial i als Objectius de Desenvolupament Sostenible, totes dues iniciatives de Nacions Unides i que determinen les nostres prioritats i orientació.

En els últims anys, hem continuat avançant i adaptant-nos a nous reptes globals. Hem mantingut la continuïtat de programes essencials com RSE.Pime, els Premis Respon.cat, el Curs de Formació en RSE i els grups de treball, majoritàriament en format en línia. Però sobretot durant aquests dos anys ens hem centrat a promoure el sentit de propòsit entre les empreses, impulsant des de Respon.cat el "Manifest per una Economia amb Propòsit" amb l'objectiu d'impulsar i estendre la gestió socialment responsable.

A Respon.cat, creiem fermament en el respecte als drets humans i la dignitat de les persones, la sostenibilitat del planeta, i un entorn empresarial que fomenti relacions justes i creadores de valor tant econòmic com social. No només vivim aquests principis, sinó que també ens esforcem per promoure'ls entre les empreses catalanes.

En aquest document, presentem el nostre compromís com a associació, les nostres polítiques i algunes de les accions significatives que hem realitzat recentment.

Rafel Oncins i Pujol

President de Respon.cat

Director de Responsabilitat Social Corporativa a Plusfresc

Principis del Pacte Mundial de Nacions Unides

L'any 1999, Nacions Unides va crear el Pacte Mundial -Global Compact en anglès-, una iniciativa internacional proposada pel secretari general Kofi Annan amb la finalitat de fomentar la ciutadania corporativa. Avui, amb més 12.000 entitats signants en més de 145 països, és la iniciativa voluntària de responsabilitat social empresarial en el món.

El **Pacte Mundial de les Nacions Unides** demana a les empreses firmants que donin suport i promoguin dins de la seva esfera d'influència un conjunt de valors fonamentals en les àrees de drets humans, normes laborals, medi ambient i lluita contra la corrupció:

Drets humans

1. Les empreses han de donar suport i respectar la protecció dels drets humans fonamentals, reconeguts internacionalment, dins del seu àmbit d'influència.
2. Les empreses han d'assegurar-se que no són còmplices en la vulneració dels drets humans.

Normes laborals

3. Les empreses han de donar suport a la llibertat d'associació i al reconeixement efectiu del dret a la negociació col·lectiva.
4. Les empreses han de donar suport a l'eliminació de qualsevol forma de treball forçós o realitzat sota coacció.
5. Les empreses han de donar suport a l'eradicació del treball infantil.
6. Les empreses han de donar suport a l'abolició de les pràctiques discriminatòries en la contractació i l'ocupació.

Medi ambient

7. Les empreses han de mantenir un enfocament preventiu que afavoreixi el medi ambient.
8. Les empreses han de fomentar les iniciatives que promouen una responsabilitat ambiental més gran.
9. Les empreses han d'afavorir el desenvolupament i la difusió de tecnologies respectuoses amb el medi ambient.

Lluita contra la corrupció

10. Les empreses han de treballar contra totes les formes de corrupció, incloent-hi l'extorsió i el suborn.

Polítiques de Respon.cat

Respon.cat ha portat a terme accions alineades amb els Principis del Pacte Mundial de Nacions Unides, tant en la gestió corporativa com de foment entre les empreses relacionades. Les polítiques i accions que es mostren fan referència al període

1. Foment del lideratge ètic dins les empreses

Què pretenem	A què donem resposta
Pretén fer evolucionar la Cultura Empresarial a Catalunya integrant noves inquietuds socials, promovent un creixement intel·ligent, sostenible i integrador .	Les empreses que gestionen l'RSE o que s'hi incorporen necessiten un espai d'intercanvi directiu on poder compartir el sentit empresarial del <i>business case</i> , enfortir el sentit de lideratge, ajudar a construir l'estratègia corporativa i territorial de l'RSE.

Respon.cat va impulsar la iniciativa del "Manifest per una Economia amb propòsit" una crida al món empresarial per avançar en el desenvolupament actiu i compromès de la responsabilitat de les empreses envers la societat orientat al triple impacte: econòmic, social i ambiental.

El Manifest és una crida del món empresarial a adherir-se i signar tant per aquelles empreses que ja tenen un propòsit i estratègia de sostenibilitat com per aquelles que volen iniciar aquest camí i es comprometen a definir un propòsit i un pla d'acció.

El 27 de juny de 2023 és va celebrar l'acte de signatura del "Manifest per una Economia amb Propòsit" a la Cassa Llotja de Mar de Barcelona, on es van reunir més de 200 empreses amb l'objectiu d'impulsar i estendre la gestió socialment responsable.

La presentació i signatura del manifest han fet palès com hi ha organitzacions que van creixent en els seu compromís i que mostren un nou paper social de l'empresa, que crea valor econòmic alhora que contribueix a generar valor social i ambiental.

2. Capacitació i desenvolupament

Què pretenem	A què donem resposta
Pretén posar el focus en el desenvolupament tècnic de coneixement i metodologia d'RSE, i desenvolupar el model estratègic per a una aplicació integral a l'empresa.	Les empreses necessiten accedir a un espai de capacitació i coneixement proper i orientat a construir un model de gestió de l'RSE.

Els **Grups de Treball** són espais d'intercanvi a nivell tècnic, especialment adreçats a compartir bones pràctiques en els Focus de l'RSE i en els ODS.

S'estructuren com a xarxes d'empreses, adreçades a facilitar espais de trobada i intercanvi, amb accions com, per exemple:

- Creació d'espais de reflexió conjunta i captació de tendències, i que pot donar lloc a la invitació d'experts.
- Espais d'intercanvi de bones pràctiques, i que pot donar lloc a alguna enquesta o recull sistemàtic.
- Objectius de foment per a posar aquest contingut a l'agenda empresarial, per donar-li forma dins la gestió de l'RSE... que pot donar lloc a alguna jornada de treball, o a iniciatives conjuntes...

Cada grup de treball s'autoorganitza segons les seves necessitats i dinàmiques, amb el lideratge de les empreses participants i el suport de l'equip tècnic de Respon.cat

Grups de Treball de Respon.cat

- Empresa Saludable
- Empresa amb Propòsit – Empresa PRO
- Economia Circular
- Reptes Socials
- Voluntariat
- Responsabilitat Lingüística
- Territorial de Lleida
- Comunicar la Responsabilitat Social i els ODS

3. Foment de l'RSE

Què pretenem	A què donem resposta
Pretén promoure l'RSE entre el conjunt del teixit empresarial, incloses les pimes i els diversos sectors i territoris.	Moltes més empreses grans, mitjanes o petites podrien incorporar-se al compromís en la gestió de l'RSE , si se'ls facilita la comprensió, el marc adequat, i el reconeixement.

Anualment es convoquen els [Premis Respon.cat](#), amb diferents modalitats. Com a resultat dels Premis, no solament es reconeixen empreses sinó que es divulguen i analitzen bones pràctiques mitjançant l'elaboració de vídeos, descripció dels casos i jornades de transferència. A partir del 2017 també es reconeix la trajectòria d'una persona.

El gener del 2023 es va celebrar l'Acte de lliurament dels Premis Respon.cat 2022 amb públic i representants de les empreses guanyadores de manera presencial al Saló Daurat de la Casa Llotja de Mar.

El gener del 2024 es va celebrar l'Acte de lliurament dels Premis Respon.cat 2023 amb un format gala, de manera presencial al Saló dels Cònsols de la Casa Llotja de Mar.

Respon.cat porta a terme anualment des del 2015 una edició del programa RSE.PIME, en el qual entre 15 i 20 empreses petites i mitjanes aprenen a gestionar l'RSE. La iniciativa del Pacte Mundial hi és divulgada i moltes de les accions que s'hi porten a terme tenen relació directa amb Principis concrets. Com a resultat del programa, no solament es capaciten empreses sinó que es divulguen bones pràctiques mitjançant la descripció dels casos. [Resultat: 16 empreses participants en l'edició del 2022-2023 i 17 empreses participants en l'edició del 2023-2024].

4. RSE i Territori

Què pretenem	A què donem resposta
Pretén donar resposta a reptes des d'una òptica de desenvolupament de Territoris Socialment Responsables.	La societat espera de les empreses una capacitat de donar resposta als reptes per mitjà de la innovació social, la creació de sinergies, les apostes per articular en els territoris respostes locals i guanyar un futur més sostenible.

Respon.cat es fa seva l'Agenda 2030 de Nacions Unides i, en tant que organisme empresarial de referència en RSE a Catalunya, colidra el foment dels ODS entre el teixit empresarial. Som membres del Grup Motor de l'Aliança Catalunya 2030, liderada pel CADS de la Generalitat de Catalunya.

Respon.cat ha participat en el procés per elaborar el document de l'**Acord Nacional per a l'Agenda 2030**. Aquest acord contribueix a la localització a Catalunya dels ODS i a crear una aliança d'actors públics i privats. Aquest procés té l'origen en la Moció 20/XII del Parlament de Catalunya sobre l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible, la qual va instar el Govern a elaborar el document de base de l'Acord Nacional per a l'Agenda 2030 i a impulsar una aliança d'actors públics i privats.

 OBJECTIUS
DE DESENVOLUPAMENT
SOSTENIBLE

5. Polítiques internes

Algunes de les polítiques internes de Respon.cat tenen un impacte en la qualitat laboral, la cohesió social, el respecte ambiental i l'ètica empresarial.

Codi Ètic

Respon.cat disposa d'un [Codi Ètic](#) elaborat a través d'un procés participatiu amb les empreses membres de l'associació. Explicita els 3 valors organitzacionals: la responsabilitat, la coresponsabilitat i la confiança. Hi ha diferents punts que van desglossant el nostre compromís com organització amb l'RSE, amb el desenvolupament sostenible i amb les empreses membres. Com a compromisos de bon govern s'han contemplat també una sèrie de punts i s'ha afegit que es vetllarà per la paritat de gènere en els òrgans de govern i l'equilibri entre empreses petites, mitjanes i grans. També es contemplen compromisos amb el planeta, amb les persones i amb el país. S'han inclòs al llarg de tot el Codi Ètic les 5 P dels ODS: Persones, Planeta, Prosperitat, Pau i Partenariats.

Política de reforma horària. Internament i en els esdeveniments públics.

Respon.cat expressa el seu compromís en la flexibilitat laboral i la conciliació entre la vida laboral i personal, alhora que fa un pas més i mostra el seu [compromís amb la Reforma horària](#), entenent que és una iniciativa que forma part de la gestió d'un territori socialment responsable i que ha d'implicar totes les parts.

Establim un compromís clar en el sentit de promoure uns horaris més racionals i adaptats a la Reforma horària des de tots els espais on tinguem capacitat d'incidència.

- Respon.cat facilita i aplica una gran flexibilitat horària i es basa en una cultura del rendiment i la productivitat. Aquesta flexibilitat pretén facilitar una millor conciliació de la vida laboral i familiar. A més, es facilita el teletreball.
- Respon.cat promou uns horaris racionals i dona suport a la Reforma horària, per la qual cosa els impulsa allà on es té capacitat d'influència i internament es procura avançar en aquest sentit, com ara fomentant el dinar a les 13h habitualment o no més tard de les 14h.

Política de gènere. Respectar l'equilibri.

Respon.cat mostra el seu compromís amb l'equilibri de gènere, fomentant i incentivant en la mesura de les possibilitats.

- **Esdeveniments:** es porta a terme una política d'equilibri, si bé en molts casos depèn dels representants de les organitzacions.
- **Òrgan de govern:** actualment 35% de presència femenina a la Junta, si bé es procura incentivar. En l'equip de gestió, és d'un 50%. La presidència l'han

ocupada un home, una dona i actualment un altre home, i es procura que entre la presidència i les vicepresidències hi hagi almenys una dona o un home.

Política de gestió ambiental. Minimitzar la mobilitat i els consumibles.

El primer compromís ja és el fet de no disposar d'oficines corporatives. Mentre que la seu formal és a la Cambra de Comerç, es disposa d'un espai de treball compartit per a una persona de l'equip, mentre que les altres tres funcionen com a col·laboradores professionals, amb el màxim de teletreball i orientació a resultats.

- **Mobilitat:** Respon.cat manifesta la seva opció preferent pel transport públic i per una mobilitat sostenible, així com pel teletreball. [Resultat: en el cas de la persona que viu més lluny de Barcelona, pot fer 2 dies la setmana de teletreball]
- **Consums d'oficina:** Respon.cat fa un ús molt residual de materials consumibles: paper, tinta, carpetes... intentant imprimir solament quan és imprescindible. No es disposa d'impressora pròpia, de manera que així sols es porten a imprimir els elements necessaris. [Resultat: zero correu postal enviat; zero tinta impressora comprada]
- **Esdeveniments:** Respon.cat té en compte criteris ambientals a l'hora d'organitzar els esdeveniments.

Política de compromís amb la comunitat. Màxima col·laboració amb l'entorn.

- **Desenvolupament comunitari:** Respon.cat col·labora i aporta el seu coneixement a organitzacions de territori. El treball per un Territori Socialment Responsable s'inscriu en aquest compromís.
- **Xarxes:** Respon.cat implicada en xarxes i en cooperació amb altres organitzacions del teixit social i econòmic local i sectorial. L'exemple més clar és el Consell social de Respon.cat.
- **Llengua:** Respon.cat té present la gestió lingüística en el marc de la seva responsabilitat social i de l'Objectiu de Desenvolupament Sostenible número 11 fent que la llengua normal de gestió i comunicació sigui la catalana. [Resultat: s'evidencia aquesta matèria dins la gestió de l'RSE a partir de la presència dins els Focus de l'RSE]
- **Compres.** Política basada en el compromís social. Per als encàrrecs d'impressions, manipulats i càterings, sempre que l'encàrrec depèn de Respon.cat i que la proposta és competitiva, es procura prioritzar els proveïdors socials (entitats que donen feina a col·lectius amb dificultats).

Política de transparència.

- **Portal de la transparència** al web amb la informació més rellevant de l'organització.
- **Compres.** Les contractacions més rellevants que cal fer cada any es publiquen al portal de transparència i s'assegura que es disposa almenys de tres pressupostos. Afecta sobretot la contractació audiovisual i informàtica. [Resultat: a partir del 2017]

Iniciativa empresarial per al desenvolupament
de la responsabilitat social a Catalunya

s'hi han públiques les previsions de contractació de serveis audiovisuals, nou web i contractació laboral]

6. Alguns reptes per als propers mesos

Respon.cat es planteja alguns objectius de millora en la gestió de la seva responsabilitat social, que li han de permetre atendre millor les matèries més rellevants i satisfer permanentment i amb major determinació els Principis del Pacte Mundial.

- Actualització i renovació del consens sobre els Focus de l'RSE a Catalunya, l'agenda local de l'RSE.
- Divulgar els Principis del Pacte Mundial entre les empreses membres.